

წერო

მე ვარ წერო. მაღალფეხება, გრძელნისკარტა, საკმაოდ სიმპათიური არსება. გარდა იმისა, რომ არსებობისა და ჯიშის პოპულაციისათვის ვიბრძვი (იმაზე კარგი რა უნდა იყო, ჩემნაირების გრძელი მწკრივი რომ გადაუფრენს ცას!) ადამიანების გამრავლებაზეც ვზრუნავ. თვითონ გაუთხოვარს უკვე 100-ზე მეტი ადამიანის ბარტყი მყავს ჩაგდებული საკვამურებში! გუშინ 101-ე მივაფრენდი ნაბრძანებ მისამართზე, მაგრამ ოჯახის უფროსი შინ ისეთი მთვრალი დაბრუნდა - აზრი არ ჰქონდა, მყავს ახლა ეს ბარტყი ბუდეში და ველოდები ხელსაყრელ მომენტს! რას ვაჭმევ? არც არაფერს, ჯერ ამათ ჭამა არ უნდათ, ჩასახვის შემდეგ დაუწყებ დედამისი კვებას, ვინც ბრძანებებს იძლევა, იმან მითხრა, ეს წესიერი კაცი უნდა გამოვიდეს და არ იჩქარო, არც ვჩქარობ, მაგრამ ერთი „ინტელიგენტი“ მამრი არ მეშვება, „ქალიშვილო, იქნებ ერთად ვივასშმოთ? რომ დავთანხმდე და წავყვე, შეიძლება სწორედ მაშინ ჰქონდეთ იდეალური საღამო იმ ოჯახს, ამიტომ არ ვიცი რა ვქნა! არა და მეც მინდა ჩემი ბარტყების ყოლა; დრო გადის! ქვემოდან ალბათ რა კარგად ჩანს წეროს ცხოვრება: უდარდელი არსებები ლაღად დაფრინავენ ცის კაბადონზე! სიმღერებსაც კი გვიძღვნიან: „მიფრინავენ წეროები, მიფრინავენ შორს, აღარ დაბრუნდებიანო, ავრცელებენ ჭორს“. აქ ეტყობა რითმისთვის იხმარეს სიტყვა „ჭორს“, თორემ არა მგონია, ვინმე ჩვენს დაბრუნება-არდაბრუნებაზე დარდობდეს. კიდევ: ადამიანები ბავშვობაში ქაღალდის წეროებს აკეთებენ და ამით ძალზე ერთობიან, ისე მოსწონთ აფრენის იდეა, რომ ბოლოსდაბოლოს რკინის ფრინველი გამოიგონეს! ესეც არ იკმარეს და საერთოდ გასცდნენ ატმოსფეროს და ღია კოსმოსში უშვებენ და უშვებენ სხვადასხვა კონსტრუქციის აპარატებს. მოკლედ, კაცობრიობის ოცნება პირდაპირ არის დაკავშირებული ფრენასთან. „გავფრინდები, გავფრინდები მეუბნები შენ, ეშმაკობ და გულში ფიქრობ სევდას გავუჩენ!“ ან თუნდაც ეს: „სიყვარული დაფრინავს, სიყვარული არ დადის“ „ოცნების ფრთები“ ხომ უამრავჯერ არის ნახსენები სხვადასხვა ლექსში. ასე რომ, მიუხედავად იმისა, რომ ისინი კვების ჯაჭვის სათავეში დგანან, მაინც შურთ ჩემი. იმიტომ, რომ მე მართალია, გაუნათლებელი ვარ, მაგრამ მაქვს ფრთები და სადაც მინდა გავფრინდები. რაღაც ლექსივით გამომივიდა არა? პოეტებიც ხომ წინათ ფრინველის ფრთით წერდნენ? მართალია, ბატის ფრთით, მაგრამ მაინც... აქ შეიძლება ასე იხუმრო: თუ გინდა წერო, ფრთა გინდა წეროს“ თუ წეროსი, ჩემთვის მნიშვნელობა არა

აქვს. „მაღლა ცაში ავფრინდები, თუკი მადროვებთ“... სწორედ ჩემისთანებზეა ნათქვამი, ყოველ წელს შემოდგომაზე დაგვეწყოთ გრძელ მწკრივად და მიფრინავთ იქეთ - სადაც სითბოა - სადაც საკვებია. ამას „ფრინველთა გადაფრენას“ ეძახიან. ზოგს საერთოდ არა აქვს ჩვევად ეს გადაფრენა. რჩება თავის ადგილას. არადა, რა ძნელია ეს გადაფრენები! მიფრინავ შენთვის, არავის არაფერს უშავებ და რაღაც რკინის ურჩხული ადამიანებით სავსე, გზის გიღობავს! კიდევ კარგი... ჩვენი ძმა ყელში ეჩხირება და ვეღარ ფრენს, ძირს ენარცხება! მოკლედ სჯობს წუწუნს მოვეშვა, აგერ მწყერებს თუ შევადარებთ ჩვენს ცხოვრებას - ჩვენ რა გვიჭირს! მაგათ ყველაფერი ემტერება. ძაღლი, ძეგა, ტურა და რაც მთავარია, ადამიანი! რესტორნები მაგათი ტაბაკებით და შემწვარი კვერცხებით არის გავსებული! ჩვენ ადამიანი არ გვჭამს, მაგრამ მაინც გვესვრიან ხანდახან! არა, ზოგიერთ ქვეყანაში ჩვენ კი არა, ძაღლებსაც ჭამენ, მაგრამ საქართველოში უფრო გარეულ ქათმებზე და ხოსებზე ნადირობენ, დედაქალაქის სიმბოლოც ხოსობია, მეფეს მოუკლავს და თბილ წყალში ჩავარდნილა! არც ეგეთი ნადირობა მინდა და არც ეგეთი სიმბოლოდ ქცევა. ჩვენ წეროები, უფრო დიდ საქმეს ვემსახურებით! აკი უკვე მოგახსენეთ, ადამიანებს გამრავლებაში ვეხმარებით! არადა რა იციან ადამიანებმა, თუ რა რთულია საკვების მოპოვება! ამ დალოცვილ საქართველოში, ბაყაყს, ჩვენს და უხსენებელის გარდა არავინ ჭამს! ვიდრე ჩვენთვის ჭაობიან ჭალაში, იმოდენა ნისკარტები გვაქვს თავის დახრაც მაინცდამაინც არ გვჭირდებოდა, ჩაუუნისკარტებდით ამ სულელ ბაყაყებს და მადიანად გეახლებოდით. ახლა კი აღმოჩნდა, რომ ფრანგებსაც ჰყვარებიათ ეს ყიყინა არსებები, კარგ ფულს იხდიან თურმე თითოში, რაც უფრო დიდია ამ ამფიბიის ზომა - უფრო ძვირია! ჰოდა ჩამოყალიბდა მთელი საწარმოები დაჭერა - დაფასოება - გაგზავნის დარგში. ახლოს რომ მიფრინდებით, იქვე თოფიანი კაცები გვიცდიან, ვინ იცის, რამდენი მათგანი გვყავს საკვამურში ჩაგდებული. ეჰ, ვისი ხელით ვკვებით? ბაყაყზე გამახსენდა, ნეტავ რითი უნდა გამიმასპინძლდეს ჩემი „ინტელიგენტი“? შემეშინდა, ვაითუ იმ თოფებიანებთან მეპატიჟება? არა, თქვენ შემოგვევლეთ, არაფრით წავყვები; ჯერ ერთი, ბრძანება უნდა შევასრულო, მეორეც, სიცოცხლე მწყურია! თანაც დიეტას არაფერი სჯობს, წვენებზეც იოლად გადავალ, არ დავმძინდები, მსუბუქად ვიფრენ! ისე, ჩვენში რომ დარჩეს, თუ ვაჟკაცია, ერთი-ორი ამფიბია თვითონ დაითრიოს და სადმე ტყისპირას მშვიდ გარემოში ვივახშმოთ, არც ძეგა და ტურა შეგვაწუხებს და არც მონადირე ძაღლები! კარგი იქნებოდა, მაგრამ „ინტელიგენტი“ მამრი მაგის

გამკეთებელია? კიდევ კარგი, ადამიანის ბარტყს ჯერ ჭამა არ უნდა. მასზე გამახსენდა: ერთი ავუფრენ - ჩავუფრენ იმ ოჯახს, ეგება დღეს არიან ფხიზელ ჭკუაზე! გადავწყვიტე და გავფრინდი კიდევ ბავშვიანი კალათა საიმედოდ მიჭირავს, სახლს მივიახლოვდი თუ არა, რას ვხედავ? ეს ჩემი კავალერი საკამურზე შემომჯდარა და მელოდება. „აქ რას აკეთებ მეთქი?“ „ორიოდე ბაყაყი დავითრე და აქ ვივახშმით, ვიცოდი აქ რომ საქმე გქონდაო“ „ეჰ, ვინ იცისო - ნაღვლიანად დაამატა - იქნებ ჩვენი მკვლელები უნდა გაჩნდეს. მაგ ბარტყიდანო“. „ეგ ჩვენი საქმე არ არის“ - ვუთხარი მე - ბრძანება უნდა შევასრულოთ, თუ კარგად შევასრულებთ, მერე ჩვენ ჩამოგვიგდებენ წეროები ბავშვებს! „შენ ეგეთები საიდან იციო?“ - გაიკვირვა ჩემმა მასპინძელმა.

- წიგნების კითხვა რომ მიყვარდა, დაგავიწყდა? მისთვის მოულოდნელად ვიკითხე.

- ჰოო? - ალაცერად გადმომხედა მან მაშინაც ასეთი გამოსხედა ჰქონდა, დაბლა რომ ვცხოვრობდით! ბაყაყს დავწვდი, და ისე უცებ გადავსანსლე, საწყალმა დაყიყინებაც ვერ მოასწრო!

სახლის კართან რამდენიმე მანქანა გაჩერდა, კარგად ჩაცმული ახალგაზრდები სიცილ-სიცილით შევიდნენ დარბაზში. იქ კი ჩვენი ბავშვის მომავალი მშობლები ელოდნენ. გადაეხვივნენ ერთმანეთს, სანთლები აანთეს და გემრიელ სუფრას მიუსხდნენ.

„ოო, რა საუცხოო სახლია!“ - შესძახეს სტუმრებმა. „მეოცე საუკუნის დასაწყისის სტილია“. მასპინძელი წყვილი ყველა ოთახში შეუძღვა სტუმრებს. „ეს რა ბიბლიოთეკა გქონიათ?“ „საოცარია, საოცარია!“ „ეს დიდმა ბაბუამ და ბებამ დაგვიტოვა, მე მშობლებისგან მემკვიდრეობით მერგო“ ამაყად წარმოსთქვა ვაჟმა. „ზოგს რა ბედი აქვს“ გასცრეს აქეთ-იქიდან, „მოდით მაგიდას მივუჯდეთ, ბევრი არაფერი გვაქვს, მაგრამ ხომ გაგიგონიათ, „კეთილი გულიო?“ - გაიცინა მასპინძელმა ქალმა. „გული მართლაც კეთილი გქონიათ, ჩიტის რძეც კი არ აკლია ამ სუფრას“. თქვა ახოვანმა ახალგაზრდა კაცმა. სულელი! სად უნახავს ჩიტის რძე? მაგრამ ამას ეტყობა იმიტომ ამბობს, რომ შეუძლებელიც კი ამ მაგიდაზე არისო! „ეს ქალი და კაცი ვინ არიან?“ იკითხა მეორე სტუმარმა, გამხდარმა და სათვალეებიანმა. „ეს ჩემი დიდი ბაბუა და ბებიაა, მაგათ დამიტოვეს ყველაფერი, ბაბუაჩემს ძალიან უჭირდა, მაგრამ მაინც არაფერი მოაკლო აქაურობას, მოდით, მათი სადღეგრძელო ვთქვათ“ სიამოვნებით გამოსცალეს ჭიქები. „დღესაც არ გადათვრნენ“ ჩავილაპარაკე მე. თითქოს გაიგონაო, მასპინძელმა ქალმა მეუღლეს უთხრა „დღეს არ დალიო,

ბევრი არ დალიო! ისეთი სიზმარი ვნახე, გული კარგს მიგრძნობს“. „ბიჭოს, მისვლია ჩემი აქ ყოფნის ამბავი! კარგ დროს მოვსულვარ თუ მოვფრენილვარ, არ ვიცი როგორ უნდა ვთქვა, მაგრამ ფაქტი ერთია - ამ საღამოს ოპერაცია „საკვამური“ უნდა განვახორციელო. „იმ წეროს გაუმარჯოს, თქვენ რომ ბავშვს ჩამოგიგდებთ“ ხატოვან სადღეგრძელოს წარმოსთქვამდა ახოვანი. „გაუმარჯოს“ დავუდასტურე მე. კარგი რამეა ეს სადღეგრძელოები. ერთმანეთს ყოველთვის სიკეთეს უსუფრებენ.

„მათ რა ენარვლებათ!“ - ამოიხრა ჩემმა „ინტელიგენტმა“. „ამათ ბევრი პრობლემა აქვთ, მაგალითად - ხუთი წელია უშვილოდ არიან, ძლივს მივიღე ბრძანება მათ შესახებ, კარგია თუ ძაან არ დათვრებიან“ - ვუპასუხე მე.

„მით უმეტეს, თუ რაიმეს არ გაიხსერენ“ - დასძინა ჩაფიქრებულმა მამრმა. „რაო, რას ამბობდი, ჩვენს ცხოვრებაზე?“ - გაახსენდა ჩემი სიტყვები.

„მოდო მე და შენ აქ, ამ საკვამურთან ვიქორწინოთ, დაბლა ჩვენს სადღეგრძელოსაც ამბობენ, უფრო სწორად, ამის სადღეგრძელოს - სიტყვა ბანზე ავუგდე, იმიტომ რომ ამაზე საუბარი აკრძალული მაქვს. არაფერი მიპასუხა, მომიახლოვდა და თავის გრძელი ფრთები ნაზად მომხვია, რაღაცნაირი სითბო დამეუფლა. თითქოს სადღაც გაეფრინდი, ოღონდ ფრთების მოუქნევლად, ისე - თითქოს ერთ არსებად ვიქცეით... როცა გამოვერკვიე, ფანჯრებს ჩავუფრინე... ჩემი წყვილი ნაზად კოცნიდა ერთმანეთს, „საძინებელში გავიდეთ“... ეს ბიჭმა უთხრა თავის ვნებიან მეუღლეს...

ქალი დაჰყვა მეუღლის ნებას... სხვები კი ლამაზი მუსიკის ფონზე ცეკვავდნენ, ისინიც კოცნიდნენ ერთმანეთს...

„მე მგონი დროა..., - ჩამხურჩულა აწ უკვე ჩემმა მეუღლემ.

„ჰო დროა... დროა!“ - აფჩქარდი მე. ადამიანის ბარტყი ფრთხილად ავიყვანე კალათიდან და ღიად დატოვებულ ფანჯარაში შეეფრინდი, ახალგაზრდებს რა თქმა უნდა ჩემთვის არ ეცალათ და ვერც შემამჩნიეს... ბავშვი პირდაპირ ქალის სასთუმალთან დავაწვინე... ბავშვი რაღაცნაირად შეერწყა დედის სხეულს და გაქრა. მე ვიცი - ის ჩემთვის გაქრა, თორემ მათთვის - პირიქით, ის დღეიდან გაჩნდა, მალე გაიგებენ ამის შესახებ! მეც, ალბათ, მალე გავიგებ ჩემი ბედნიერების ამბავს! ამით ძლიერ ვგავართ ჩვენ და ადამიანები ერთმანეთს. ისევ საკვამურზე დავფრინდი. „დაინახე?“ ვკითხე აღელვებულმა ჩემი ბარტყების მომავალ მამას. „დავინახე... საოცარია... ეს ყველაფერი საოცარია, ღმერთო!“ მე ვდუმდი, მხოლოდ თავი მქონდა მიღებული მის ფაფუკ ბუმბულზე.

„ის დაიბადება, ჩვენებიც მალე გაჩნდებიან, ვასწავლით ფრენას... მათი შვილი ისწავლის სიარულს, წავა სკოლაში... შეიძენს მეგობრებს...“.

„მთავარია, კარგი მეგობრები შეიძინოს. ვისაც თოფი კი არა, წიგნი ეყვარება“

„გახსოვს, როგორ ღამაზად თქვი ერთხელ: წიგნი ადამიანის ფრთებიო“

„გახსოვს?“ - ათრთოლებულმა მკითხა.

„მე ყველაფერი მახსოვს!“ - მშვიდად მიუუგე მე.

„მე ამ ბავშვის დიდი ბებია ვარ... შენ კი...“

„რა მოხდა მერე?“ ჩამჩურჩულა მეუღლემ.

„მთავარია ის რაც შემდეგ მოხდება, მოვიხადოთ ვალი ჩვენი ბარტყების წინაშე და მერე... ჰერი, გაგფრინდეთ!“

ეზოში დაბმული ძაღლის ყეფამ გამოგვარკვია. სტუმრები მიდიოდნენ. ყველანი ბედნიერად გამოიყურებოდნენ.

„ნუ გეშინია, ეს ძაღლი ჩვენამდე ვერ მოაღწევს, ფრთები არა აქვს“ - გაიცინა ჩვენი შვილების დიდმა ბაბუამ.

„მოდით, გაგფრინდეთ ჩვენს ბუდეში“ - შემომთავაზა მან.

ძალიან მომეწონა ეს სიტყვა: „ჩვენი ბუდე“. ერთი „ჩვენი ბუდედან“ მეორე „ჩვენ ბუდესაკენ გაგფრინდით, დიდხანს მივფრინავდით ვარსკვლავებით მოჭედული ცის ფონზე, ალბათ ძალიან ღამაზი სანახავი ვიქნებოდით ქვემოდან, ორი თეთრი ფრინველი.

საუკუნოდ გვერდი-გვერდ მფრინავი კეთილი არსებები, რომელთაც ფრთები გვიბოძა გამჩენმა.

„იცი რაზე ვფიქრობ?“ - მკითხა მეწყვილემ. პასუხს არ დაელოდა, ისე გააგრძელა: „როგორც წვიმიან ამინდში, ფრინველებს გვისველდება ფრთები და ფრენა გვიჭირს, ასევე ადამიანის ცუდი ქმედება ამძიმებს მისი სულის ფრთებს და სულ უფრო დაბლა ეშვება“ - რა უნდა მეთქვა. ის ცამდე მართალი იყო!